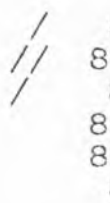
```
PPPP     A    RRRR    CCC    OOO   N    N
P   P   A A   R   R  C   C  O   O  NN   N
P   P  A   A  R   R  C      O   O  N N  N
PPPP   A   A  RRRR   C      O   O  N  N N
P      AAAAA  R  R   C   C  O   O  N   NN
P      A   A  R   R   CCC    OOO   N    N
```


JARO...

...

...roční období SCIENCE FICTION

OBSAH:

str. 1. - Obsah
" 2. - Quo vadis, PARCONe
" 3. - Beseda s Karlem Pacnerem
" 5. - Rady začínajícím autorům
" 8. - Panelová diskuse
" 10. - Minianketa
" 11. - Život a dílo klasika SF R.A.Heinleina
" 14. - Dražba atd.
" 15. - Rej fantazie aneb SCI-FI karneval
" 16. - Miss Parconu
" 17. - Parcon '83 - výprodej kosmických snů
" 19. - Parcon skončil, ať žije Parcon!

+ Rozhovor s Karlem Blažkem na stranách: 4,13,18 a 19.

+ 1 strana: BOHEMIA BERMUDS

ZVLÁŠTNÍ ČÍSLO fanzinu SCI-FI.
Neprodejné, pro vnitřní potřebu SFK při FO SSM MFF UK
zpracoval kolektiv pod vedením T. Jirkovského.

Petr Hanuš : Q u o v a d i s , P A R C O N e ?

Je neděle odpoledne, vzduch voní jarem a Synthesií Semtín, ve větvoví stromů vesele kvákají havrani a po betonové cestičce od studentských kolejí kráčí obrýlený mladý muž. Jeho postava je schýlena pod váhou těžkého cestovního zavazadla, ve tváři má vepsanou únavu probdělých nocí, a na bundě jako malý anachronismus placku se znakem PARCONu '83 , PARCONÚ , který právě skončil.

Mladého muže čeká dnes ještě dlouhá cesta do vzdálené rodné vísky. Co asi řekne, až se ho doma zeptají :
- Jaké to bylo ?

K prvním akcím letošního Parconu patřila beseda s naším předním znalcem kosmonautiky - Karlem Pacnerem.

Nejprve nám ve stručnosti načtrl budoucnost kosmických letů, využívání nových druhů pohonů a také se zmínil o strategii mezihvězdných letů.

Pak následovala diskuse, z níž vybírám to nejzajímavější:

Je pravda, že se na Marsu našly stavby podobné pyramidám?

"Ano, prosím Vás, toto je výmysl z dílny sovětského denikenologa Aviňského, který předtiskl nějaký sovětský časopis, pečlivý redaktor čs. rozhlasu si to přečetl a třikrát v sobotu odvysílal, takže to věděla celá republika. Poté byla v rozhlase spousta dotazů, tak jeden kolega do Moskvy svého známého a druhý den dostal tento telegram: -Učonovo Aviňskovo v Sovětskom sojuze nět. Jesť toľko okoloprachoděc nauky Aviňskij..."

Co vlastně přinutilo akademika Šklovského změnit názory z krajního zastánce života ve vesmíru na krajního odpůrce?

"Já myslím, že profesor Šklovskij je tak trochu exhibicionista. Ale na druhé straně jeho žák, profesor Kardašov říká, to ale bylo vynikající, že Josef Samuelovič tohle řekl, protože my jsme teď nuceni hledat argumenty proti němu. Vždyť my jsme spokojeně žili v přesvědčení, že život ve vesmíru, podle argumentů, které jsme si před patnácti lety vydedukovali, tedy musí být. Teď Šklovskij říká, vy jste blbci, život ve vesmíru není. A my teď musíme dělat semináře a koumat nad tím, abychom mu dokázali, že nemá pravdu. Vždyť to vpodstatě stimuluje náš výzkum."

Jaký je Váš názor na E. von Danikena?

"Krajně negativní. Přečtěte si Stonna, co nyní vyšel v Panoramě, a s ním, myslím si, je třeba souhlasit. A podle mě, Daniken je podvodník. Protože v okamžiku, kdy psal svoji první knihu, kde citoval Šklovského názor na to, že Marsovy měsíčky jsou umělého původu, tak v té době už byly známy fotografie z jejich blízkosti, které jasně ukazují na přirozený původ. To je tak hloupý nebo co?"

A přiznáváte Danikenovi aspoň malou zásluhu, že svým způsobem je to provokatér, který nutí ostatní vědce, aby byli opatrnější ve svých soudech a aby se případně obraceli i na jiné vědy a koordinovali svoje výsledky?

"Ne, protože já mám totiž dojem, že vědou pohrdá. Daniken říká, že věda vůbec nic neudělala a proto berte ze mne. Stačí vzít jako příklad planinu Nasca. O té je napsáno několik tlustých bychlí, německá archeoložka Raichetová tam žije skoro čtyřicet let a on nepovažuje za nutné se do toho podívat. Můžu si takového člověka vážit?"

Jaký je tedy rozdíl mezi Danikenem a Součkem? Vždyť Součkovi se svého času říkalo český Daniken.

"Ano, já sám jsem Součkovi říkal, vy jste náš marxistický Daniken."

Kromě těchto nejzajímavějších dotazů se objevily i různé otázky týkající se kosmonautiky a jejího přínosu pro člověka.

- - - - - - -

Těsně po uzávěrce jsme obdrželi záznam rozhovoru Karla Dvořáka /SFK ČB/ se spisovatelem Karlem Blažkem/Přistání,Nejlepší století/. Podstatnou část uvádíme na různých místech tohoto čísla.

K.D.: Co pro vás sci-fi konkrétně přináší? Jaký má pro vás přínos, proč jste se na to dal?

K.B.: Na to je odpověď šalamounská. Proč to lidi vlastně čtou? Co jim to přináší? Že jsem ten žánr miloval, že jsem to začal číst v roce 57, zrovna někdy v říjnu, kdy létala družice. A samo o sobě mně to přináší to, že přesto, že si ve sci-fi mohu víc vymýšlet, tak to vymýšlení musí mít nějaký svůj řád. Kdežto, kdybych psal literaturu mainstreamu, tak zatím se mi nepodařilo napsat to, co bych chtěl pro nedostatek, dejme tomu životních zkušeností. Domnívám se, abych napsal něco pěkného, čím bych chtěl odpovědět sám sobě na otázky, který mě napadaj, abych psal ten mainstream, je to dost těžký. Nechtěl bych se vyhýbat těžším ve prospěch lehčích věcí, a proto teda nechtěl bych zůstat jenom u sci-fi. Samozřejmě budu jejím příznivcem a budu to psát, pokud mi to půjde a pokud budu mít nápady. Nemá cenu, abych psal natolik, co už třeba nebude ono, co už nezvládnu.

K.D.: Co si myslíte, že přináší vědecká fantastika celkem? Pro vás i pro ostatní.

K.B.: Především by to měla být zábava, to tady dneska padlo, ale každý kumšt by měl být do značné míry zábava, protože ty zvednutý mentorský prsty, to je hrozná věc. Myslím si taky, že fantastika učí lidi, nějak podvědomým způsobem, jak reagovat na neočekávané příběhy, na neočekávaná setkání, neočekavané události. A to takovým způsobem, který je adekvátní a který se vymyká běžnému lidskému chování. Uvědomme si, že se mohu na celou věc dívat z jiného úhlu. To je myslím podstatné pro celou fantastiku.

Ivo Železný: Rady začínajícím autorům

V sobotu před dražbou měl přednášku Ivo Železný zaměřenou k začínajícím autorům. Zde je její podstatná část.

"Začnu tím, že začnu parafrázovat citát o tom, kdo je kritik, že je to člověk, kžerý radí jiným jak mají něco dělat, co sám neumí. A tak jsem prakticky ve stejné situaci.

Myslím, že důležitý je problém vědět, co kam poslat a jak by to mělo vypadat. Takže především, než nějakou povídku, novelu nebo román pošlete, zjistěte si, zda o to vůbec mají zájem. Kupříkladu naprostá většina časopisů je omezena rozsahem. Jsou časopisy, které tisknou povídky průměrně pěti až sedmi stránkové, jsou časopisy, které tisknou povídky patnáctistránkové. Pokud jim tam pošlete jiný rozměr, nebude to pravděpodobně vůbec nikdo číst, protože se jim to prostě nehodí už na první pohled, čili je to ztráta energie a poštovného.

Velice důležitá věc, kterou bohužel zatím dost přispěvatelé do letošní soutěže zanedbávali, je úprava. Pokud něco někam posíláte, musí to být v normalizované úpravě, tzn. 30 řádek na stránce, u většiny strojů obřádek, 60 úderů na jedné řádce, čili 1800 úhozů na jedné straně, psáno pouze po jedné, nikoli po obou stranách. Psáno na kancelářském bílém papíru, nikoli na průklepáku a hlavně originál a nikoli kopie. Jsou sice někteří, například já, kteří čtou i kopie, ale běžný redaktor, který nemá o věc zájem vám to nikdy číst nebude a nečtené vám to vrátí. Čili to je první předpoklad, který se bohužel neustále ještě velice silně porušuje. Takže to by bylo, co a kam poslat.

Časopisy, v těch se situace mění, je velice důležité tu a tam se podívat, co kde vychází, jestliže se už tam povídka tohoto žánru objevuje, znamená to - ejhle, je tam redaktor, který o to má trochu zájem, je možné, že tam proniknete. Pokud tam nic takového není, je velice pravděpodobné, že tam nikdo takový není a že je to zbytečná ztráta času.

Co se týče stylu povídek, na to existují v Americe i jinde celé školy nebo roční kursy při jednotlivých fakultách, jak psát povídku. U nás, pokud vím, nic takového neexistuje, a proto se naštěstí píší povídky ne jedním způsobem. Bohužel si už nepamatuji, kterou brožůrku jsem četl, ale byly tam dány přesné zásady, kterak má vypadat SF povídka, aby jste ji prodali. Taková povídka má být postavena na jednom dobrém nápadu. Tento nápad nebo záhada musí být obsažen v prvním odstavci, pokud možno v první větě, proto, aby za prvé byl zaujat jednak redaktor, který se nemusí k duchaplnému závěru dopracovat. Dále stejně zaujatý by měl být čtenář, aby si pamatoval autora.

Mělo by to mít nejméně tak dobrý, nebo alespoň stejný spád, nemají tam být hluchá místa a rozuzlení v posledním odstavci, čili udržet napětí až do konce. To je zásada, která se u nás porušuje. Není to nutné, ale pokud byste chtěli prorazit do nějakého časopisu, zas je to hrozně dobré, aby jste zaujali nějakou tu Marušku Vocáskovou, která tam sedí a probírá se stohy papíru, třeba ji něco zaujme v té větě, přečte si to a nakonec vás vydá.

Důležitý je také průvodní dopis, který někam posíláte. Pokud pošlete dopis: jsem geniální, tady vám posílám povídky k otištění, tak to velice pravděpodobně nikdo nebude ani číst a okamžitě vám to vrátí. Pokud ale zase napíšete: jmenuji se, narodil jsem se, mám babičku, pěstuji slepice, morčata, křečka a hrozně rád čtu SF, tak jsem vám taky něco napsal, opět to vypadá divně. Čili pište stručně a výstižně. Posílám, píšu, mám ještě něco jiného, bude-li se líbit, pošlu, prostě konkrétní údaje.

Také velice důležité je, aby na každé povídce bylo alespoň jméno, ne-li celá adresa, protože v redakčních salátech se povídky mísí, různě ztrácejí a promíchávají, mohou se připlést k někomu jinému a pak zrovna poznejte, že ta která povídka je napsána zrovana panem Vopičkou, který vám před rokem něco poslal a vy jste si teprve teď našli čas, aby jste to vyřídili.

Co jsem tak zjistil při čtení soutěžních příspěvků, je hlavním problémem, který dělá dosti lidem potíže, pravopis. Opět takový kardinální oříšek pro mnohé redaktory, kteří si řeknou: ejhle, je to blb, nemá cenu to číst dál a vrátí to.

Další dosti závažná věc je, že se nedělá rozdíl mezi hovorovým jazykem a spisovným. Takže buď je celá povídka napsána v hovorovém jazyce, ačkoli jde o autorskou řeč a dejme tomu o poměrně vysoce filosofický fundované zamyšlení a nebo naopak, tam zúčastněné osoby mluví asi tak, jako naši pradědečkové. Takže kupříkladu nemůžete mít v nějakém dialogu: půjdeme do hospody, neboť máme žízeň. Jakmile to tam napíšete, zní to příšerně. To je další úskalí. Jakmile to tam někdo zjistí, je to stylisticky špatně a vrátí vám to a nebude se tím dál zabejvat. Dalším velice častým úskalím, známým z překladů sovětské SF je nadměrné pedagogické působení textu. Takže dva akademici se baví o tom; jak víš, vzorec vody je há dvě ó apod. Je to, přiznám, velký oříšek, jak dostat šikovně do textu nějakou informaci, ale nejde-li tam vecpat, pak se ji tedy čtenář musí vzdát.

Velkým oříškem je to, co se v americké teorii nazývá idiot ploc, neboli idiotská zápletka. Je to takový styl, který se používá především v detektivních povídkách a románech a i v SF je velice oblíben. Znamená to, že povídka nebo román může existovat za předpokllaadu, že se všechny zúčastněné osoby od samého začátku až do konce chovají

jako naprostí blbové. Např. v detektivce to znamená asi toto: někdo vám zastřelí strýčka, pak je přirozené jít na policii, ať se starají. Ale v každé detektivce se našinec pochopitelně sebere, vytáhne zpoza komínu brokovnici, vyčistí ji a jde honit zločince, jinak kniha nemůže existovat. Kdyby se to řeklo na policii, tak by román nevznikl. V SF je to metoda velice oblíbená. Nedá se to ale zavrhnout zcela, protože i touto technikou se dá napsat dobrá věc, ale v 99.9 proc. se to napsat nedá. Velice běžnou situací v těchto dílech je, že někdo otevře dveře rakety, vystoupí a nevšimne si, že tam třeba není vzduch, nějak mu to nevadí. Ještě oblíbenější a v celé světové SF rozšířené je, že se přistane na nějaké planetě a začne se bavit s místními obyvateli a nějak je nenapadne, že by třeba neuměli anglicky, to přeci není podstatné a nějaké komunikátory, překladatele, to by bylo moc těžké a zdržovalo by to děj, tak se tím autor nezabývá a nikomu to nevadí.

Další z drobnůstek je, že někteří mají sklon k velkému používání cizích slov a občas se zmýlí a nebo používají slova, která vyčetli v SF u nás dllouho nevydávané, takže to člověk ví: ejhle, on si přečetl knížky z 50. nebo 60.let, takže se tam objevují různé blastery, a jiná zbytečná slova, která to odkazují do četby načerpané před dlouhou dobou. Naopak je nesmírně příjemné, když někdo napíše povídku o něčem, čemu rozumí. Nestává se to často, ale i takové případy se stávají. Např. když někdo pěstuje včeličky a napíše o tom, jak přistáli mimozemšťané a spletli si nás se včelami a používá tam tu odbornou terminologii, tak je to hrozně krásné, protože má člověk dojem, že ten člověk tomu rozumí. Přece jenom ty včeličky jsou mu blíž, než atomové motory, takže jakmile začne popisovat konstrukci atomového motoru, tak už je to horší."

Potom následovala krátká beseda, zaměřená na to, co se ze SF literatury v nejbližších letech objeví na našem trhu.

Jak prohlásil Ivo Železný: "V nejbližší době u nás nastane "bum" SF. Takže v příštím roce, podle mého odhadu vyjde asi tak 10, možná 15 titulů, čímž překonáme rekordy z 60. let."
Takže knihy, které se připravují:

na podzim "Experiment člověk", druhý díl po "Pozemšťanech a mimozemšťanech", v roce 1984 třetí díl: "Návrat na planetu Zemi", už bude česká a slovenská SF. Oba díly budou silné, 700-800 stránek, čemuž bude odpovídat cena kolem 50 Kčs.

asi za půl roku vyjde knížka St. Lema "Dokonalá prázdnota" a "Golem 14", dále vyjde od Lema v čs. spisovateli "Kyberiáda."

ze Sbučkovy pozůstalosti vyjdou "Bohové Atlantidy", od Neffa "Vejce naruby"(v roce 85), Veis:"Moře času", od Strugackých v jedné knize "Les a Je těžké být bohem", překládá se další, a to:"Obydlený ostrov" a "Milion let před koncem Světa", Eduard Martin:"Největší skandál v dějinách lidstva",Vadim Šefner:"Skromný génius",A.C.Clarke:"Setkání s

Panelová diskuse

Jaroslav Veis - "Nejprve si ujasněme, co ta panelová diskuse je. Před časem jsem se v Mladé frontě dočetl, že panelovou diskusí rozumíme diskusi na nástěnce, kde se rozloží panely a lidé si čtou a píšou tam. Další týden vyšla oprava, že panelová diskuse se tak jmenuje protože panelem je tady soubor lidí, kteří mluví k jednomu tématu. Udělali jsme to proto, protože jsme se v Pardubicích sešli a v publiku vždy sedí mnoho lidí a jen jeden mluví. Tady to je místo, kde by naopak mělo být málo lidí a mluvit by měli všichni. Mluvit by se mělo o tom, co si vlastně pod pojmem česká SF nebo SF jako taková, představujete. Je to pro nás jenom literární žánr, anebo je to způsob vnímání světa, pohledu na život, postoje ke svštu, zkrátka a dobře něco jako světonázor. Týká se to vlastně hlavně práce klubů SF. Protože upřímně řečeno můj názor je třeba takový, že pokud zůstanou jenom na tom, že si budou číst povídky, případně všichni povídky psát, tak to bude trochu absurdní. To je jako kdyby si čtenáři detektivek rozhodli, že je všichni taky budou psát a nehledě na to, se to časem vyčerpá, pak další věc, která se dá dělat, když člověk zůstane jenom na poli literatury, je pořizování seznamů. Koneckonců seznamy taky budou časem hotové a co s tím dál. Ale jestli samotný smysl existence klubů SF není v něčem jiném. V uplatňování tohoto světonázoru, který vás vlastně přivedl k tomuto žánru, jednak k tomu, že jste se začali sdružovat, nebo chcete dělat něco společně. Jsou tu příklady, které existují již dnes a jsou trochu netypické a na schůzce v Teplicích se pak všichni trochu diví. Jde např. o SF klub Bing z Ostrova nad Ohří, který SF spojuje s výtvarným uměním, určité názory mají lidé z mat-fyzu atd. Kromě toho bychom si mohli říci, kde jsou hranice SF, protože v poslední době se hodně mluví o české SF a najednou si do toho zahrnujeme věci, které na jedné straně vůbec SF nejsou, ale mají fantaskní rekvizitu, např. patří Pludkův "Nepřítel z Atlantidy" do SF nebo ne? Ale na druhé straně to musíme uvážit i z jiného hlediska, abychom to nezavřeli úplně úzce, abychom, dejme tomu, nepřistoupili k takovému technologickému pohledu na věc a neuznávali jenom Clarkovskou SF."

Nyní následují některé nejzajímavější názory diskutujících:

Pavel Jursa - student 5. ročníku PF UK

"Domnívám se, že SF není třeba definovat, co to je, ale spíš k čemu je. Posuzovat jí podle její fce, už je asi to první, na co bychom se měli ptát. Také si myslím, že SF je spíše metoda, jak psát, než literatura, že je to metoda poznávání."

Novotný: "Já si myslím, že taková klasická literatura, její třídění bylo založeno hlavně na formě a mám tak trošku kacířský názor, že právě SF klade překážky tím, že to je věc, která není vůbec dána formou, ale námětem. Proto, kdybychom se snažili určit námět, pak bychom se po této linii spíše dopracovali k definici SF."

Miloš Podpěra: "Tak mne tak teď napadlo, že nám hrozí to, abychom se nestali něčím, jako třeba spolek kaktusářů, že děláme jenom něco sami pro sebe, že SF není jen to, že čteme, malujeme a že si tady o tom jen tak povídáme. Musí to mít nějaký smysl, aby to nebyla taková samoúčelná věc, že se tady sejdem, popovídáme si a dost. A budeme si říkat, ano, jsme SF fanoušky, my jsme někdo.

Jaroslav Veis: "SF je pokládána za jakési okno do budoucnosti, ale není vlastně zaměřena do současnosti? Nejde o literaturu současností v jiné podobě, o literaturu vycházející ze současných věcí, není určitou transkripcí toho, co známe, toho, co chceme vypovědět o současném světě?"

Ludmila Freiová: "SF je nejlepší způsob, jak vychovávat k mravnosti, a ta spočívá především v odpovědnosti k druhým. Měli bychom si všímat toho, co jsme povinni udělat pro sebe navzájem a pro ty, co příjdou po nás. To je, myslím si, smysl SF u nás i v zahraničí."

Jiří Kuřina: "Já se domnívám, že smysl SF není jenom v morálním působení, ale také v tom, že si autor vyhrál s fantazií, že si v našem světě něco pozměnil, udělal si takový literární experiment na papíře, asi něco podobného jako dělá chemik, tu něco přidá, jinou chemikálii ubere. Autor si například přidá jeden pár rukou, změní myšlení a na papíře zkusí, co mu vznikne. A to je to podstatný na SF. A jsou také SF třeba akce SF klubů, které si třeba vymyslí přistání mimozemšťanů a dělají vše, jako by to bylo doopravdy."

Muroňová, psychiatr
"SF nás učí nekonvenčně myslet, vyvádí nás ze stereotypního myšlení, kterému lidé dost podléhají. Nutí nás k jinému pohledu na věci a svět vůbec."

Minianketa s obyvateli Pardubic

K této předem nijak neplánované akci došlo v sobotu. Nejzajímavější odpovědi na otázku " Říká vám něco SF? " jsou zde :

1. "No, říká."
-A má, podle vás, nějaký význam?
"No tak to jistě. Zcela určitě."
-A v čem?
"Zhruba v tom, že rozvíjí rozhodně lidskou fantazii a v podstatě předznamenává technický pokrok do budoucna.

2. "Sci-fi? Ne, to mně neříká vůbec nic! "

3. "Tak je to zajímavé, už jsem četl několik SF románů a dneska už jsou i u nás. Naposledy jsem četl Párala, Romeo, Julie 2300, no ale tam se mně to zdálo hodně slabší, že to není Páral, poněvadž od něj jsem četl téměř všechno a toto je dost nadnesené a není to původní.

4. "Já tento žánr nepěstuju."
-A víte o tom, že dnes je v Pardubicích sraz fanoušků SF?
"Tak to nevím."

5. "Já to nečtu, ale vím že to je."

6. "Čtu to."
-Čtete to rád?
"Čtu to rád."
-Mohl by jste uvést nějaký příklad z poslední doby?
"Clark, tedka ty povídky, ale název po mně nechtějte. Nebo Lem..."

7. "To víte že jo..
-Mohl by jste nám něco o té literatuře říci?
"No tak nečtu ji, tak ještě do toho kina se někdy dostanu.
-Myslíte, že má nějaký smysl?
"Dá se nad tím přemýšlet a někdy se snad něco stane, to cose předpovídá se dá uskutečnit."

8. "Je to fantastická literatura, která pojednává, dá se říci, o věcech, které jsou zatím nemožné, dneska."
-Líbí se vám to?
"Líbí se mi to, ale některý věci jsou doslova neuvěřitelný."

Asi polovina dotázaných uvedla, že jim SF neříká vůbec nic. Někteří odpovídali, že SF jim sice něco říká, ale sami ji nečtou- buď z nedostatku zájmu nebo času. Mezi dotázanými byli dva zámečníci, jeden chemik, učitelka, důchodkyně, kuchař a několik mladých dívek. Jeden veterinář uvedl, že SF čte rád, protože se při ní odreaguje. Pouze dva z dotázaných reagovali na položenou otázku tak, že to považovali za legraci. Ale mnohem zajímavější je, alespoň podle mého hlediska, to, že pouze jeden nebo dva dotazovaní věděli, že v jejich městě probíhá Parcon. A to je myslím poměrně málo i na tak malý vzorek. Možná, že by bylo dobré zaměřit se na obyčejné lidi a vůbec jim vysvětlit, co to je SF a jak k ní mají přistupovat.

Ondřej Neff - Život a dílo klasika SF R.A. Heinleina
/zkráceno,upraveno/

Robert Heinlein se narodil 7.dubna 1907 v Buttleru,ve státě Missouri, Bean Heinleinové a Rexu Ivanovi Heinleinovi. Střední školu vychodil v Kansas City /ukončil 1924/ a brzy potom vstoupil na námořní akademii, po jejím absolvování/1929/ vstoupil do služby na letadlové lodi, která v té době byla napůl SF jak svoji technikou, tak možnostmi, kde sloužil jako dělostřelecký důstojník.Rro svojí funkci byl natolik zapálený,že vůbec nedbal na svoje zdraví a přechodil několik vážných nemocí, a proto musel v roce 1934 natrvalo odejít ze služby.

Po odchodu do civilu vstoupil na Kalifornskou universitu, aby tam studoval matematiku a fyziku.Studium nedokončil, opět ze zdravotních důvodů a několik dalších let se protloukal jak se dalo. Zkoušel se uplatnit v politice, v obchodu s pozemky, v architektuře, dokonce i v důlním podnikání, ale v žádné z těchto oblastí nedosáhl větších úspěchů. Psát začal prakticky více méně z nouze - potřeboval peníze na splátky domu.

Psát začal přirozeně to, k čemu měl nejblíž - SF.Heinlein SF četl a měl rád od dětství.Četl Wellse, Verna, Burroughase.Od dubna 1926 odebíral první autentický SF magazín - Imagin Stories ,vydávaný Gamsbackem. Byl tedy alespoň jako čtenář u toho, když Američané objevili fantastiku jako samostatný žánr a upravili si ji pro sebe. Velký dojem na něho udělal Sinclaire Lewis a jeho tvůrčí metoda: Lewis byl při psaní svých románů vyzbrojen podrobnou znalostí problematiky a prostředí, o kterém psal a o tuto znalost se při vytváření svého příběhu opíral. Příběh pak byl působivý svou hodnověrností.Podobně později postupoval i Heinlein. První Heinleinova povídka se jmenovala "Nit života" a otiskl ji Cambellův Astoning science-fiction , což byl jistě velký úspěch, protože Astoning patřil k nejlepším magazínům SF té doby /tzv. zlatého věku SF, kdy autoři i čtenáři mohli vybírat v záplavě magazínů velmi odlišné kvality/ a jen výjimečně v něm uspěl nováček svojí prvotinou/ mimo jiné Asimov měl úspěch až po osmé/. Povídka ale neměla velký úspěch u čtenářů.

Další,opět nepříliš úspěšnou povídkou , byla povídka "Darebák", první Heinleinova práce určená dětem. Prvním, skutečně mistrovským dílem byla povídka "Rekviem", která vyšla v listopadu 1939.Heinlein zde poprvé použil své metody psaní SF: spočívala vlastně v tom,že nevysvětloval detaily,budoucnost brał jako hotovou věc,kterou není nutné vysvětlovat nebo nějak ospravedlňovat. Společnost, kterou v díle vytvořil, byla dokonale promyšlená jak po stránce

kulturní,mravní, tak i technické.V díle vystupovala konkrétní osoba,plasticky viděná, čímž se celý příběh stával maximálně věrohodným, maximálně životným. A přesně takovou představu o dobré SF měl Cambell, který byl Heinleinovými povídkami nadšen. Cambell měl s Heinleinem i společný názor na úloho SF: zužoval ji pouze na funkci prognostickou/ to je ovšem v rozporu s tím, jak se na SF díváme dnes/.

Heinlein se brzy stal jednou ze čtyř hvězd SF první velikosti, spolu s Asimovem, van Vogtem a Sturgeonem. Heinleinova tvorba ve čtyřicátých letech byla tak rozsáhlá, že začal používat pseudonymy / např: A.Mc Donald, Don Steward, A.Mc.Kenn/. Mimo mnoha jiných vznikla v té době povídka "... postavil si domeček...",známé i u nás.

Později přestávalo postavení povídkáře Heinleinovi vyhovovat. Začal tedy proto psát romány - některé z nich vyvolaly nadšení, jiné odpor, ale žádný z nich lhostejnost.Čtyři romány / Dvojník, Hvězdná pěchota, Měsíc je divná milenka, Cizinec v cizí zemi/ byly oceněny Hugem, což je americké napodobenina našeho mlcka.

Úplně první román se jmenoval "Metuzalemovy děti " / první verze vycházela časopisecky od roku 1941 /Román se zabývá problémem abnormálnosti.Vypráví o společnosti rodin, tvořené asi sti tisíci jedinci, kteří genetickým šlechtěním dosáhli dlouhověkosti, takřka nesmrtelnosti. Jakmile se ostatní lidé dozvědí o této jejich vlastnosti, začnou je pronásledovat a snaží se získat jejich " tajemství" protože jsou přesvědčeni, že dlouhověkost způsobuje nějaký zázračný lék, nebo něco podobného. Dlouhověcí nakonec nalézají útočiště ve vesmíru.

Další román se jmenuje "Dveře do léta" . Zde Heinlein využívá motivu časové smyčky. Tento román snad brzy vyjde,už je ve výrobě.

"Dvojník" je dalším jeho románem.Hlavním hrdinou je herec,který zastupuje vážně nemocného politika na důležité politické akci. Během ní politik zemře a herec je nucen ve své "práci" pokračovat. A pokračuje dobře, dokonce se získává uznání. Je to prozatím jediný Heinleinův román, který je možné číst v češtině v knize "Únos na Mars".

Další román - " Hvězdná pěchota" /1959/- je příběh člověka, který se dostal do armády vesmírného impéria , kde se střetává v boji s nepozemštany /brouky/. Pro své schopnosti neustále postupuje a nakonec se dostává až do úderného oddílu mezi tzv. " drsňáky". Kniha vytrvale opěvuje armádu ,ale ne dnešní, americkou, ale model dokónale fungujícího společenského organismu, který funguje jako celek, ale je složen z individualit a strukturalizuvén podle jejich

schopností.Vpodstatě tato kniha působila jako náborová příručka americké námořní pěchoty.Snad právě proto vyvolala poměrně velké pobouření jak mezi čtenáři, tak i mezi odborníky,ale knize jako takové nelze nic vytknout.

"Měsíc je drsná milenka" /1965/ - V knize vystupuje programátor a opravář počítačů v Luna City - městě na Měsíci,kde žijí od narození.Ten při své činnosti objeví, že počítač Mike se díky připojení různých agregátů stal inteligentní bytostí. Tato "bytost" si tropí z lidí žerty, protože jimi pohrdá - pokládá je za hloupé, uznává pouze svého opraváře,protože je to někdo, kdo ho opravuje, tedy podle mínění Mika někdo chytřejší než je on. V době, okterém román vypráví, je Měsíc kolonií Země.Obyvatelé Měsíce se proti tomuto postavení vzbouří a vypukne válka, které se počítač Mike také zúčastní.Během této války, kterou obyvatelé Měsíce nakonec vyhrají, je mike zasažen a stává se z něj zase pouhý počítač.

Kniha "Cizinec v cizí zemi"/1962/ měla nemírný úspěch, který už se Heinleinovi nepodařilo překonat. To byl i jeden z důvodů, proč dostala Huga jednohlasně, což nebývá obvyklé. Jsou zde popisovány zážitky člověka, který byl od malička vychováván Marťany a nyní přichází na Zemi,Chce se o ní dozvědět vše, chce všechno poznat, je bezelstný svojí přímočarostí a nekonvenčností dráždí autority.Poznává lidi, jejich dobré i špatné vlastnosti, zvyky, obyčeje... Jediné čisté bytosti nachází na Zemi v hippies. Právě proto se tato kniha vpodstatě stala "biblí" hnuté hippies.

Další Heinleinův román "Cesta zkázy" /1963/, který byl jeho pokusem o fantazy, byl jedním z jeho nejméně úspěšných děl.

V sedmdesátých letech se Heinleinovy knihy stále více stávají politicko-filosofickými traktáty.Zmiňme se například o románu "Nebudu se bát žádného zla", ve kterém zestárlý milionář nechává přenést svůj mozek do těla mladé dívky.

Na závěr bych připoměl, že česky si můžeme přečíst kromě Dvojníka pouze několik povídek ve sbornících Labyrint,Tunel do pozítří a Vlak do pekla.V roce 1974 obdržel Robert A. Heinlein za celoživotní dílo jako první spisovatel cenu Grand Master Award - Cenu velkého mistra.

- - - - - - - -

K.D.: Teď se objevuje nová vlna ve fantastice. Chtěl byste něco napsat?

K.B.: Záleží na tom, co tím myslet. Těch nových vln bylo víc. Ale je to logika vývoje, která přináší nové podněty, které se do každého kumštu, do každé literatury musí dostat. Setrvávání na tradičních postupech, na tradičních formách, na tradičním způsobu myšlení vede nakonec k zahnívání. Proto se to musí přivítat. Chtěl bych zkusit každý postup, který přinese kladný výsledek při psaní mých věcí.

Určeno hlavně sběratelům SF literatury.

Vím, že je hloupost snažit se zachytit na papír atmosféru dražby, ten vzrušující pocit, když člověk číhá a snaží se nepropást ten správný okamžik k přihození ceny, ale přesto, zde je ukázka z dražby na letošním Parconu :

" Ó vida, tady máme lahůdku! Součka. Případ Baskervilského psa! Za bůra! Tak jedem! "

10! 15!

" A jedeme dál močálem černým! "

20! 25! 30! 35! 37! 40! 42! 44!

" No jedem, jedem. Je to Souček, Souček!!"

" Čtyřiačtyřicet poprvé, podruhé..!."

46! 48!

" Osmačtyřicet, osmačtyřicet podruhé! "

54!

" Padesát čtyři poprvé!"

56!

"Šestapadesát poprvé, šestapadesát podruhé... šestapadesát potřetí!"

—

Jak je možné vidět už z této krátké ukázky a také z toho, že na této dražbě byl o SF knihy obrovský zájem, je v řadách našeho fandomu mnohem více sběratelů, než jsme si doposud mysleli.

Proto se SFK VÚMS rozhodl založit Meziklubovou organizaci sběratelů /dále jen MEKOS/, která si klade za cíl seznamovat sběratele mezi sebou a pro vzdálenější zprostředkovat výměny jak jednotlivých knih, tak i chyběnek a seznamů nabízené literatury. Dále bude MEKOS shromažďovat opravy a dodatky k již existujícímu Superseznamu, tj. bibliografii veškeré česky a slovensky vydané SF a fantastiky.

Organizační upozornění: jako velmi výhodné se ukázalo nevyměňovat sběratelsky nepříliš cenné věci kus za kus, ale prostou koupí. Proto u všech věcí, u nichž neočekáváte, že vám za ně bude nabízeno něco opravdu cenného, uvádějte případnou cenu/v Kčs/.

Své požadavky, nabídky, seznamy a adresy posílejte na adresu sekretáře MEKOSu: Vláďa Šmákal
Pod vrstevnicí 1528
146 00 Praha 4- Krč

XRS

Rej fantazie aneb SF karneval

Už se neví jistě, kdo to byl, kdo před rokem přišel s nápadem uspořádat SF karneval. Všeobecně se soudí, že to byl dr.Ondřej Neff, jenž tuto myšlenku zveřejnil v loňském Sci-fi ve Zprávě o slavnosti a hostech. Bohužel jsme se nemohli na vlastní oči přesvědčit, jak si to představoval. Odjel. I s ostatními profi. Zřejmě se mu po dražbě již nedostávalo sil. Nebo usoudil, vcelku právem, že tam již předvedl dostatečně obdivuhodný výkon.

Několik účastníků přiletělo na karneval z planet, jež jsou ve svém vývoji o něco dále než Země. Chudáci nemohli pochopit, proč je u vchodu nechtějí pustit dál a požadují jakési dvě koruny. Vyptávali se porůznu, co to má znamenat. Dr. Křivka, čelný představitel pořádajícího SFK, jim sdělil, že koruny jsou papírové či kovové cosi. Prý se dají sehnat u člověka jménem Rampas. Jiní pozemšťané se podivovali, že jsou vyžadovány dvě koruny za akci, kterou pořádá uzavřená společnost sama pro sebe.

Nakonec se snad všichni zájemci dostali dovnitř. Osvětlení, xx silně posunuté do červené a infračervené oblasti spektra proti běžným poměrům na Zemi, způsobilo jisté rozpaky. Nebylo totiž docela zřejmé, zdali většina přítomných jsou normální lidé či zda se liší nějakým detailem. Navíc tříruký Albert měl vesmírné vši a zamořil alespoň polovinu účastníků. Ze všech postižených snad pouze robotu Jenkinsovi paraziti nevadili. Spokojeně tancoval déle, veš neveš. Inu robot. Nebyl asi na vši naprogramován.

Androidům, opatřeným anténkami, se prostředí také příliš nelíbilo. Stále se zaplétali do krepových ozdob u stropu, což pro ně není zcela určitě příjemné, ikdyž pro ostatní byly tyto scény zajímavým rozptýlením.

V době karnevalu probíhal na pokojích paralelní program: Pacner, Neff, Železný a Weigel přednášeli, dražily se knihy, Rampas referoval o stavu a činnosti klubů, panelově se diskutovalo. To vše z čerstvě pořízených živých nahrávek. Scifisté se vždycky nějak zabaví. Ovšem jejich radost by bezpochyby dostoupila vrcholu, kdyby z kazet slyšeli <u>něco jinak</u> než v uplynulých dvou dnech. Ale <u>něco jinak</u> mohli vidět, kdyby sehnali masku plus dvě koruny a šli na karneval.

J.Kuřina

MISS PARCONU '83

Zatímco se různé vesmírné příšerky veselily, chystalo se pro ně největší překvapení. Všechny ztuhly, když se u vchodu objevila princezna z nějakého přinejmenším galaktického impéria. Hvězdolet a hvězdnou pěchotu tělesné stráže nechala přinejmenším za městem, aby nevylekala pokojně usínající obyvatele Pardubic.

Důstojnost jejího příchodu zdůraznily fanfáry syntetické hudby a ohňostroj světel explodující z drdůlku, z kterého splývaly dlouhé vlny stříbřitých vlasů, jakoby posypaných hvězdným prachem. Užaslí Kerberové u vchodu nejenže zapomněli zavřít ústa, ale taky vyžadovat obligátní dvě koruny. A to bylo jenom dobře, protože stejně neznali směnné kursy hvězdných kreditů proti koruně. Štíhlá postava, se kterou by těžko soupeřila královna krásy libovolné planety /pokud nebereme v úvahu některé provincie v Orionu, jejichž perversní záliba v kulatých tvarech je všeobecně známa/ , jim pokynula svými čtyřmi dlaněmi a pozdravila je plynnou češtinou. Zajišťoval to zřejmě komunikátor ve tvaru na opasku, jejíž brilianty jemnými odlesky osvětlily zšeřelou místnost. Její oblečení svědčilo o tom, že mini se nevrací jen ve světovém, ale přímo ve vesmírném měřítku.

Androidům se potěšením úplně zapletly anténky, a dokonce i robot Jenkins neodolal citům, i když na ně nebyl programován. A všichni hrozně litovali, když musela odletět na bál konaný v chromosféře Rigelu. Zář reflektorů ještě naposled osvětlila její stříbrnou tvář, když odcházela do noci. Auru jejich vlasů prosvítalo chladné světlo Měsíce a tisíců hvězd.

/ V. Wagner /

P. S. : Posledními šetřeními bylo zjištěno, že výše zmíněná princezna se t. č. pohybuje ve SCI-FI BING v Ostrově ve standartní masce typu člověk,
varianta žena,
subvarianta Eva Kebrlová.

/ redakce /

Parcon '83 - Výprodej kosmických snů

Když jsme před rokem odjížděli z prvních Pardubic, pokyvovali jsme / tedy my, kterým se tam říká profesionálové / moudře hlavami a říkali, že to bylo fajn, moc fajn, ale podruhé by to mělo být jinačí a přece jen lepší. Když jsme odjížděli podruhé, mohli jsme konstatovat, že jinačí to bylo v každém případě.

Probůh, neurážejte se předem, pardubičtí přátelé a vůbec vy všichni, kteří jste nějak přispěli k letošnímu Parconu '83. Pořádali jste ze všech sil a dobře, dokázali jste sestavit třídenní program, nasytit, napojit a uložit pár set lidí / čímž se někdy nemůže pochlubit ani český Hilton jménem Čedok/, svedli jste zajistit konferenční prostředí, za které by se nemuselo stydět ani mezinárodní sympózium dejme tomu o roli organofosfátů v tradičním zemědělství, zvládli jste příval víc než čtyř set povídek, což by dokázalo ucpat jícen leckterému vydavatelskému podniku. Za to všechno a za mnoho dalšího, co zůstalo skryto jak očím a uším účastníků, tak i mým, vám budiž vzdán dík.

Jenomže - přece se to jaksi vymklo z ruky. Program, na pozvánce precizní jak jízdní řád pražské lodní dopravy Praha-Slapy a zpět, se octl v situaci, v jaké se zmíněný jízdní řád octne, když dva měsíce neprší - termíny se mění, některé spoje se nekonají, něco se táhne víc než má. Takže díky souhře všech okolností se nakonec hlavním a stěžejním bodem programu ústředního dne Parconu stala dražba SF knížek, táhnoucí se namísto plánované devadesátiminutovky přes pět hodin. Pravda, podařilo se prodat i to, co v antikvariátech ležívá měsíce bez povšimnutí, ale přece jenom...zamrzelo, když ve Wankelově posluchárně nejiskřily nad hlavami přítomných nápady a střety myšlenek, nýbrž čísla : 22! 22 podruhé! 26! Náhodný návštěvník z cizí soustavy / který detektorem spřízněnosti nějak vyčenichal, že tady se scházejí lidé, jimž je možno důvěřovat, kteří na něj čekají/ by se asi podivil zvláštnímu numerickému kódu, jímž se tihle Pozemšťané dorozumívají: 28 podruhé! 28 potřetí!

Přesně před rokem jsme tedy pokyvovali hlavami a říkali, jak by bylo fajn, kdyby méně mluvili pozvaní a více ti, kdo se sjeli. Kde však byly loňské sněhy letos - kromě náhodných diskuzí na chodbách, povídání v klubu po představení Barbarely a paralelní akce pořádané SFK MFF trochu partyzánsky ve vedlejší posluchárně, účastníci Parconu hlavně mlčeli a poslouchali. Ne že by nebylo co: jak heinleinovské expozé Ondřeje Neffa, spojené s tradičně dobrým přednesem a smyslem pro One Man Show, tak zasvěcené povídání Karla Pacnera o kosmonautice stály za to a užitečné byly asi i informace o práci

klubů. Avšak co chybělo - alespoň mně a myslím i dalším - byl právě prostor pro diskusi, vyjádření vlastního názoru, to co činí lidská setkání zajímavými - nejen přijímání, ale především konfrontace různých názorů. /Pravda,zapomněl bych na přednášku P.Weigela o Lemovi/.

A ještě něčeho jsme si všiml: letošní Parcon působil dojmem,že se začínají vyhraňovat dva přístupy k tomu, co je vlastně smyslem existence československého fandomu /hergot, najděme si pěknější pojem!/. První je tradiční, čtenářsko-autorský, hledající smysl dění jednak v četbě a jednak ve vlastní tvorbě, což se soustřeďuje kolem fanzinu, v němž se tvorba tiskne. Zlatým hřebem programu pak je seznam všeho, co vyšlo, je-li k dispozici počítač, tak schovaný do jeho paměti a vytištěný jeho tiskárnou. Druhý přístup je širší.Mnohem širší. Chápe SF nejen jako literární žánr, který se nám líbí, ale jako životní postoj, způsob nazírání věcí, dejme tomu cosi jako světonázor. Produkují ho matfyzáci, sci-fi Bing z Ostrova, náběh k němu mají tepličtí. Možná i další, o kterých nevím - ale každopádně tohle je ten směr, kterému fandím, i když jde zatím víc o experimenty než jasnou koncepci.

A co ještě - abychom nevynechali žádný ze zlatých vlasů na hlavě mladíka Parcona? Bezesporu nelze vynechat úroveň povídek, která byla oproti loňsku vyšší a která nabízí otázku,zda by skutečně nestálo zato jednat o sborníku právě z těchto povídek v některém nakladatelství./Jiným problémem, který se letos projevil, jsou soutěžní propozice, což bude nutno pro příště vyřešit opravdu precizně, bez jediné díry, z níž pak vznikají nemilá nedorozumění!/

Potěšující je i množství děl, které se sešlo, stejně jako množství lidí, kteří se sjeli /na rozdíl od profesionálů, kteří sice všichni slíbili, dostavili se však v počtu spíše skromném/. A potěšující je téměř jistota,že bude i třetí Parcon, protože jsou tu lidé, kteří pro to něco dělají a hlavně, které to doopravdy zajímá. Jaký bude? Přece jinačí - a lepší...

Jaroslav Veis

- - - - - - - - - -

K.D.: Máte něco připraveno k vydání?

K.B.: Teďka píšu najednou dvě knížky, což je nejlepší cesta do blázince. Mám na stole dvě složky. Jedna knížka je tradiční sci-fi a je o tom, jak tu knížku píši. Jak mí hrdinové, konkrétně mágové z planety Kasandra, chodí mě obtěžovat domů do bytu a chtějí, abych jim změnil dějiny, že jim to nevyhovuje, jak jsem to napsal.

PARCON83 skončil, ať žije PARCON 84 !

Na předešlých dvou stránkách jste měli možnost přečíst si názor jednoho z profesionálů na letošní Parcon. Protože jsme chtěli, aby jste měli možnost si ho porovnat s názorem fenouška SF, požádali jsme "duchovního otce" matfyzáckého SFK Zdeňka Rampase o jeho názor :

" Odpovídat na otázku: Jaké to bylo? už dnes by, myslím, bylo poněkud předčasné. Zatím neznáme názory ani všech zúčastněných zástupců SF klubů, a to se smiřujeme s tím, že názory neorganizovaných fandů nebo autorů se k nám z velké části nedostanou.

Ale jedno se dá říci již nyní:

Máme takový Parcon, jaký si zasloužíme. Abych nezamlžoval problematiku vnášením morálních kategorií, řeknu to ještě jinak:

Jaký Parcon si uděláme, takový budeme mít.

Letošní Parcon, stejnějako loňský, pokládám za vrchol už tím, že existuje. To ovšem neznamená, že nemůže být lepší. Tak, jak jsme ho zažili letos, představoval maximum, které může dokázat několik málo nadšenců z Pardubického klubu. Už v Pardubicích jsme si řekli, že organizování takovéhle akce, by nemělo ležet na jediné organizaci. Ostatní kluby mohou pomoci např. v zajišťování poroty/ pročíst letošních 440 povídek byl úkol na hranici lidských sil/, dále v organizaci a zajišťování kulturních akcí / filmy, divadlo, výstavy/, v organizaci burzy SF literatury atd. Určitě jsme nevyčerpali všechny možnosti spolupráce SF klubů na práci kolem Parconu. Pošlete nám své připomínky, nápady, náměty na náplň Parconu, ale také i výhrady k tomu letošnímu ! "

- - - - - - - - - - -

K.D.: Nechcete je vydat současně?

K.B.: Současně by to vyjít mělo, ale bohužel ne v jednom nakladatelství. Ta jedna by měla vyjít v Brně a ta druhá v Praze.

K.D.: Co si myslíte, že přinesla tahle schůzka?

K.B.: Ukazuje se, že se český fandom hojně rozrostl. Mapování českého fandomu dostalo přesnější obrysy. Tahle schůzka slouží hlavně fandomu, aby mohl fungovat, jak je mu vlastní. Tak by měl vytvářet početnou rodinu zájemců o science fiction.

K.D.: Já vám děkuji za tento rozhovor, který jsme udělali, a těším se na další setkání.

My děkujeme Karlovi Dvořákovi za příspěvek a také se těšíme na další setkání i s ostatními fany.